N:o 1

7. I. 1931.

Aktivisti

HERÄÄ SUOMI!

Sanoista tekoihin!

Ståhlberg ja Suomen kansa.

*

Kouluhallitus neuwoksineen.

*

Kysymys hra Niukkaselle.

*

Hentusen tunnustus.

*

y.m ym.

*

Irtonumero 3 mk.

Itsenäisen Suomen kalterijääkäreitä:

KENRAALI WALLENIUS

AKTIVISTI

TOIMITUS:

Vihtori Kosola (päätoimittaja). Yrjö Nikula (vastaava ja taloudenhoitaja). Vilho Viita (toimitussihteeri). Kosti Eerolainen (toimittaja).

TOIMITUSKUNTA:

K. R. Kares. Iivari Koivisto. Vihtori Herttua. Kustaa Lahdensuo. Antti Isotalo. Paavo Osola. Heikki Jokilahti. Juho Ekola. O. A. Hokkanen. Juho Tala. R. von Essen. Hille Sipilä. Arvo Sihto. Martti Rantanen. K. Varpula. V. Särkijärvi. Viljo Knaapi. Arvo Lindh. Onni Porkka. Matti Similä. Heikki Alamäyry. Lauri Haikola.

Isänmaan rakkaus ja laillisuus.

Seuratessamme isänmaallisen kansanliikkeemme, Lapuan liikkeen, kehitystä sen eri vaiheissa olemme olleet pakotettuja surulla huomioimaan erään maamme sekä kansamme tulevaisuutta syvästi vaarantavan seikan, nim. väärän, epäisänmaallisen laillisuuden. Jo maaliskuussa 1930 pidetyssä Lapuan toisessa kokouksessa vaikutti tämä seikka sen, että tosiasiallisesti silloinen isänmaallinen kansanliike hajosi kahtia, vaikkakin se muodollisesti ulkonaisesti pysyi yhtenä. Toisen epäisänmaallisen laillisuuden ryhmän n.s. Leinosen ryhmän tunnemme Suomen lukon nimellä ja toisen isänmaallisen laillisuuden ryhmän n.s. Kosolan ryhmän tunnemme Lapuan liikkeen nimellä. Ensinmainittu suunta ei tyydyttänyt puhtaasti ja voimakkaasti ajattelevia isänmaallisia kansalaisia sentähden, että se ankaran teko-laillisuuden avulla tahtoi saattaa kansanliikkeen puolue-elämän määrättäväksi ja johdettavaksi ja siten tukahduttaa ja tappaa kansanliikkeen "hiljaisilla hautajaisilla". Jälkimäinen suunta, joka tunsi ja ajatteli vain puhtaan, jäävväämättömän, taipumattoman isänmaanrakkauden läpitunkemana uhraten kaikki yksityiset etunsa ja kunniapyyteensä pyrki herättämään Suomen kansan ymmärtämään ja nousemaan taisteluun ennenkaikkea sitä vaaraa ja turmiota vastaan, mikä meitä niin välittömästi uhkasi isänmaanpetturien taholta. Kuten edellä jo mainitsimme tahtoi Leinosen suunta juuri epäisänmaallisen laillisuuden varjolla estää kansanliikkeen kehityksen itsenäisenä puolueista riippumattomana kansamme isänmaallisena herättäjänä. Tämä kuitenkaan ei onnistunut, vaan muodostui Lapuan liike valtavaksi ennennäkemättömäksi isänmaalliseksi tekijäksi ja voimaksi sekä isänmaallisen mielen kohottajaksi, minkä saavutuksena voimme jo mainita m.m., että kommunismi on tällä hetkellä ainakin virallisesti maassamme maahan lyötynä. Tästä ja muistakin kansanliikkeen huomattavista isänmaallisista saavutuksista huolimatta edelleenkin tahdotaan määrätyllä taholla omien itsekkäitten etupyyteitten takia huutaa laillisuudesta, laillisuudesta ja taas laillisuudesta, jota muka Lapuan Liike uhkaa. Isänmaan rakkaus ja laillisuus eivät siis näiden huutojen mielestä niin ollen voisi muka käydä yhteisrintamassa. Kukaan ei kuitenkaan voi kieltää, että juuri Lapuan liike ja sen noudattama menettelytapa ovat olleet välttämättömiä niihin suuriin isänmaallisiin saavutuksiin, joihin vuoden 1930 aikana tärkeissä isänmaan asioissa on päästy, ja jotka kuvastavat mitä voimakkainta isänmaallisuutta.

Lapuan Liike ei millään tavalla uhkaa laillisuutta, vaan päinvastoin tukee ja lujittaa sitä ja on laillisuuden vankin turva maassamme samoin kuin maamme itsenäisyyden ja vapauden turvakin. Koska maamme marxilaiset — isänmaankavaltajamme ovat tukeneet ja suojanneet isänmaallisista syistä laillisuutta? — ei koskaan. Nyt esiintyvät he — isänmaankavaltajat — mitä innokkaimpina laillisuuden vaatijina ja palvojina. Kavahtakaa tätä isänmaalliset miehet ja naiset. Marxilaiset kavaltajat käyttävät kaikki voimansa ja taitonsa Lapuan Liikkeen tuhoamiseksi ja hävittämiseksi; liikkeen, mikä vain yksin pystyy ja tulee pitämään heidät ja kaikki isänmaanpetturit kurissa. Voimansa ja taitonsa käyttämisessä noudattavat nämä maan kavaltajat mitä erilaisimpia ja häikäilemättömimpiäkin keinoja; huuto laillisuudesta on myöskin hyväksytty yhdeksi heidän tällaiseksi keinokseen.

Edellä mainitsimme, että Lapuan Liikkeen noudattama menettelytapa on ollut välttämätöntä, tahdomme vielä lisätä, että myöskin kaikki se, mitä on tehty on ollut välttämätöntä, sillä ne ovat olleet isänmaanrakkauden puristamia herätyshuutoja isänmaansa kohtaloista ja tulevaisuudesta välinpitämättömälle kansalle. Tosin ne ovat ehkä joitakin heikkouskoisia pelottaneet ja saaneet luopumaan liikkeestäkin, mutta se ei ole lainkaan vahingoksi vaan päinvastoin, sillä kansanliike tarvitsee vain rohkeita, päättäviä, jäävväämättömiä, puhtaasti isänmaallisesti oikein ajattelevia, suurimpiinkin uhrauksiin valmiita miehiä ja naisia, jotka eivät minkään mahdin edessä maailmassa taivu, vaan vievät asiansa lopulliseen päämääräänsä.

Isänmaan rakkaus ja laillisuus voivat ja niitten on kuljettava käsi kädessä, sillä ne ovat välttämätön täydennys ja tuki toinen toiselleen maamme itsenäisyyden ja vapauden turvaamiseksi sekä taistelussamme maamme kavaltajia vastaan. Kansanliikkeen vastustajien taholta esitetty laillisuus ei kuitenkaan voi eikä saa tulla minkäänlaiseen vuorovaikutukseen ja yhteyteen kansanliikkeen elähyttämän isänmaallisen mielen ja isänmaanrakkauden kanssa, sillä näitten tarjoama laillisuus on väärää laillisuutta, s.o. isänmaatonta laillisuutta ja sellaisenaan mitä jyrkimmin kansan liikkeelle vaarallisena hyljättävä.

Lapuan Liikehän pyrkii isänmaan ankarasti uhatun itsenäisyyden ja vapauden ikiajoiksi turvaamiseen taistelemalla kaikkia isänmaankavaltajia vastaan, olkoonpa ne sitten kommunisteja tai muita sekä kaikissa muissakin suhteissa tahtoo liike tervehdyttävästi ja isänmaallisessa hengessä vaikuttaa maamme tulevaisuuteen yhteiseksi hyödyksi ja parhaaksi.

1734 vuoden lain tuomariohjeitten kohdassa 13 lausutaan: "Y h t e i s e n k a n s a n h y ö t y o n p a r a s l a k i: ja sentähden, mikä havaitaan yhteiselle kansalle hyödylliseksi, se pidettäköön lakina, vaikka säädetyn lain sanat näyttäisivät toisin käskevän." Ohjeista sanotaan, että "tuomarin tulee niitä tarkoin noudattaa".

Yhteinen kansa on sama kuin isänmaa, joten tuomariohjeitten mukaan isänmaan hyöty, isänmaan onni ja menestys on paras laki; ja sentähden, mikä havaitaan isänmaalle hyödylliseksi, onneksi ja menestykseksi, **se pidettä-**

LAPUAN RINTAMALTA.

Maanviljelijä Jaakko Ylikoski, Jurvasta.

Kun Jurvan isänmaallinen kansa itsenäisyyspäivänä oli kokoontunut viettämään itsenäisyysjuhlaa, ei kukaan osannut aavistaa, että vielä samana iltana yksi joukosta oli tuleva murhatuksi niin kaamealla tavalla kuin mikä tuli maanviljelijän ja suojeluskuntalaisen Jaakko Ylikosken osaksi, mikä oli vieläkin ihmeellisempää, kun hra Ylikoski oli ollut ahkera maanviljelijä ja hyväsydäminen kaikkia, yksinpä kommunistejakin kohtaan. Mitään riitaa hänen ja murhaajan välillä ei koskaan ole ollut. Nytkin hän kulki rauhallisesti kotiansa kohti, kun päihtynyt kommunisti-huligaani tulee maantiellä häntä vastaan ja alkaa hutkia laudankappaleella niin, että pääkallo meni aivan mäsäksi. Kaamean työnsä tehtyään oli murhaaja sanonut: "minä hakkasin kuin korppi kalapussia!" — Murhaaja ehkä luuli, että maailmassa oli yksi suojeluskuntalainen vähemmän hänen raa'an tekonsa jälkeen.

Isänmaallisella kansalla on suuri suru hra Ylikosken ennenaikaisen kuoleman johdosta. Mutta hänen kuolemansa tahtoo myöskin velvoittaen sanoa kaikille valkoisille kansalaisille: entistä lujempi taistelu kommunismia vastaan on alettava.

*

Murhaaja oli tekoa tehdessään päihtynyt. Kenties tämä murha olisi tehty ilman alkoholiakin, sillä sen vaikutteet olivat poliittiset ja murhaaja nähtävästi joi itsensä humalaan ollakseen rohkeampi, kun ei selvinpäin niin raakamaiseen tekoon voinut ryhtyä. Mutta kiistämätön tosiasia on, että monta murhaa maassamme on tehty alkoholin vaikutuksesta. Kieltolain syy on, että pirtua on saatavissa kaikkina aikoina ja joka paikasta. Kieltolaki on senvuoksi viipymättä kumottava ja sen tilalle saatava paremmin kansan raitistumista edistävä alkoholilainsäädäntö. Miedot alkoholijuomat eivät vahingoittaisi siinä määrin kuin sprii, ja olen aivan varma siitä, että ne käytäntööntultua lopettaisivat pirtunjuonnin ja salakaupan. Kieltolaki on aikaansaanut enemmän pahaa ja enemmän onnettomuutta kuin mikään muu laki milloinkaan, mutta kuitenkin sitä yhä pidetään voimassa ja puhutaan sen "toteuttamisesta" entistä ankarimmin pakkokeinoin, vaikka pitäisi jokaiselle ilman muuta olla selvää, ettei enää meidän valistuneena aikanamme poliisivallalla hallita kansaa ainakaan silloin, kun on kysymys lain, joka liiaksi rajoittaa yksilön vapautta, toimeenpanosta. "Kansan tahto on korkein laki", sanoivat jo muinaiset roomalaiset ja tottapa lait ovat kansaa varten eikä kansa lakeja varten — mutta kuitenkin pidetään kieltolakia voimassa vastoin kansan tahtoa ja sen turmiollisista seurauksista huolimatta.

U. J. K-nen.

---

köön lakina, vaikka säädetyn lain sanat näyttäisivät toisin käskevän.

Lapuan Liikkeen vastustajien laillisuus ei perustu tähän, että "yhteisen kansan hyöty on paras laki", vaan päinvastoin siihen, että "yhteisen kansan hyöty" ei ole "paras laki" ja siis heidän laillisuutensa on aivan jyrkästi tuomariohjeitten laillisuuden vastaisena epäisänmaallista laillisuutta ja hyljättävää.

Pienen maamme historiasta voimme mainita lukemattomia esimerkkejä tällaisesta kahdenlaisesta laillisuudesta: isänmaallisesta laillisuudesta ja epäisänmaallisesta laillisuudesta. Meidänkin aikanamme löydämme keskuudestamme ja vielä johtavimmissa asemissa olleita molempien laillisuuksien edustajia. Nimeämme vain nimet: Svinhufvud ja -Ståhlberg. Ensin mainittu on kansallemme esikuvallinen isänmaallisen laillisuuden kannattaja ja sentähden isänmaallisten syvästi kunnioittama ja rakastama Ukko Pekka. Isänmaallisen laillisuuden läpitunkemana ja isänmaataan syvästi rakastamana joutui hän venäläisen sortovallan Suomi-syöjäin silmätikuksi ja lopuksi Siperiaan karkoitetuksi. — Jälkimäinen edustaa n.s. epäisänmaallista laillisuutta, josta esimerkkinä mainitaksemme riittää, että hra St. on ollut ja epäilemättä vieläkin on jääkäriemme ankara vihamies tuomiten nämä isänmaalliset miehet maan pettureiksi ja että hän on ankarasti vastustanut maamme itsenäiseksi julistamista ja sen itsenäisyyttä. Jokainen käsittää sanomattakin, että tämä epäisänmaallisen laillisuuden noudattaminen olisi pitänyt meidät ikiajat ryssän vallan alaisuudessa, ja että nyt saisimme nauttia bolshevistis-kommunistisesta ihanuudesta, josta eivät edes Rötkö ja Pekkalakaan tahtoneet osallistua, vaan tarjottaessa valitsivat mieluimmin isänmaallisella laillisuudella rakennetun Suomen vankilan.

Näistä edelläesitetyistä syistä onkin isänmaallisen kansanliikkeen tarkasti varottava sitä, että tämä väärä laillisuus ei pääse myrkyttämään tuomariohjeitten mukaista ja sen noudattamaa isänmaallista laillisuuskäsitystä, tukahuttamaan liikkeen henkeä ja koko liikettä, sillä oikea isänmaallinen laillisuus ja Lapuan Liike kuuluvat eroittamattomasti toisilleen ja niin kauan kuin näin on asianlaita, niin kauan on myöskin maamme ja kansamme itsenäisyys ja vapaus isänmaallisen liikkeen avulla taattu ja turvattu.

Isänmaan ystävä.

30 VUOTTA KALTEREITA ISÄNMAAN MIEHILLE.

Kansanliikkeen aikana on isänmaalle henkensä antanut 6 kansalaista ja kaltereitten taa tuomittujen tuomiot tekevät yhteensä noin 11.000 päivää.

Viimeinen sankarivainaja on suojeluskuntalainen Jaakko Ylikoski, jonka kommunisti erittäin raa'asti itsenäisyyspäivänä murhasi Jurvassa.

Viime joulukuun 18 päivänä annettiin viimeinen tuomio isänmaan miehille, kenraali Walleniukselle ja hänen tovereilleen, yhteensä 12 vuotta 9 kuukautta kuritushuonetta ja vankeutta.

Kuluneen vuoden loppupuolella on "Aktivisti"-lehden päätoimittaja Vihtori Kosolalle annettu 3 painokannehaastetta.

Lainlukijat Ståhlbergin kyytijutussa.

Lautamiehistö.

Oikeuden puheenjohtaja tuom. Palmén.

MITÄ SANOO SUOMEN KANSA?

"Kokkola"-lehti kirjoittaa:

Walleniuksen y.m. tuomio.

Mielenilmaisuja rintamamiesten kesken.

Kenr. Walleniuksen y.m. saamat raskaat tuomiot ovat herättäneet suurta ihmetystä, varsinkin rintamamiesten keskuudessa. Helsingin rintamamiesyhdistyksen kerhoillassa torstaina oli mieliala, kuten ymmärrettävää, erittäin kiihtynyt. Kokkolassa julkaisi "Aktivisti" iltapäivällä lisälehden tuomioista päättyen se sanoihin: "Isänmaa on aina vaatinut uhrinsa. Eläköön Valkoinen Suomi!"

Mainittuun helsinkiläisten rintamamiesten iltaan lähetettiin Kokkolan aktivistien puolesta puhelimitse seuraava tervehdys: "Aktivistit Kokkolassa tervehtivät teitä tänä tappion päivänä. Muodostukoon siitä voittomme alkutie! Alkakoon jälleen tekojen aika! Maa vapaaksi pettureista. Tulkoon vastustajiemme voitosta Pyrrhosvoitto".

Eilen saapui Helsingin rintamamiehiltä tänne seuraava vastaus: "Sanomanne lämmitti sydämiämme. Kiitämme. Lähtekäämme sanoista tekoihin! Olemme mukana kaikkinemme. — Rintamamiehiä Helsingissä."

*

Eilen lähetettiin kenr. Walleniuksen, ev. Kuussaaren ja tuom. Jaskarin rouville eri puolilta maata myötätuntoisuussähkösanomia, m.m. Lapualta ja Kokkolasta. Kokkolasta lähetetyn puhelinsanoman sanamuoto kuului:

"Rouvat Wallenius, Kuussaari ja Jaskari.
Helsinki.

Tieto raskaista tuomioista on saapunut yllättäen tänne. Me emme voi kädet ristissä katsella sitä, että isänmaan parhaita miehiä suljetaan vankiloihin, vaan valmistaudumme päivää varten, jolloin kalterit murtuvat. Kestäkää lujina; ette ole yksin. Kunnia isänmaan parhaille pojille!

Kokkolan ja ympäristön aktivisteja."

*

Lisäksi lähetettiin eilen maakunnistamme mainituille rouville osoitettuna seuraavat sähkösanomat:

"Lain tuomio ei ole kansan tuomio.
Sievin aktivistit."

*

Generalskan Wallenius
Helsingfors.

Djupt beklagande Eder mans bittra öde vilja vi i prövningens stund uttrycka vårt varmaste deltagande, tillika försäkrande, att än kommer dag, än är ej allt förbi.

Fosterlandsvänner i Gamlakarleby.

*

Lapualta:

Kenraalitar Wallenius
Helsinki.

Kestäkää horjumattomana! Syvä iskumme on, viha voittamaton.

Etelä-Pohjanmaan aktivistit.

*

Everstinna Kuussaari
Helsinki, Suomenlinna.
Kenraalinrouva Wallenius
Helsinki.

Otamme osaa Teitä kohdanneeseen raskaaseen suruun, josta tieto hiljattain tuli meille. Kunnia isänmaan parhaille miehille!

Joukko isänmaallisia kansalaisia
Ylivieskassa.

*

Kenraalinrouva Wallenius
Helsinki.

Viel' uusi päivä kaikki muuttaa.

Aktivisteja Kannuksessa.

*

Kenraalinrouva Wallenius.
Helsinki.

Rohkeutta! Isänmaa ei jääkäreitä kiroa!

Kansalaisia Kälviällä.

*

Kenraalinrouva Wallenius.
Helsinki.

Uskomme, että Suomi jo muuttuu. Kyllä kansa tuomitsee toisin.

Nivalalaisia.

Jepualta:

Generalskan Wallenius.
Helsingfors.

Till alla dem, som drabbats av domutslaget, uttala vi vår medkänsla.

Lapposinnade jeppobor.

*

Kenraalitar Wallenius.
Helsinki, Itä Kaivopuisto 16
Everstinna Kuussaari.
Helsinki, Fredrikinkatu 68 A

Vastaanottakaa osanottomme. Kasvamme, vartumme, nousemme kerran suojaksi Suomenmaan. Kätemme, iskumme, henkemme silloin murtava kahleet on synnyinmaan. Punaisen usvan haihtua täytyy edestä uuden nuorison.

Lapuan Sinimustat.

*

Rouva Jaskari.
Tuuri, Töysä.

Vastaanottakaa osanottomme.
Kasvamme, vartumme, nousemme kerran suojaksi Suomenmaan. Kätemme, iskumme, henkemme silloin, murtava kahleet on synnyinmaan. Punaisen usvan haihtua täytyy edestä uuden nuorison.

Lapuan Sinimustat.

*

Ylistaro:
Sydämellinen osanottomme. Ei ennen uhkamme uupua voi, kuin vapaa on Suomen kansa.

Kansalaisia Ylistarosta.

Vähäkyrö:
Päin päivää uutta katsokaa.

Vähäkyrön kansalaisia.

Laihia:
Osallistumme ymmärtämyksellä kohtaloonne. Kärsimyksenne on lähinnä totuuden ja isänmaan puolesta.

Kansalaisia Laihialta.

Alajärvi:
Viel' uusi päivä kaikki muuttaa.

Isänmaallisia kansalaisia
Alajärvellä.

Isokyrö:

Kenraalitar Wallenius.
Helsinki.

Viel' uusi päivä kaikki muuttaa. Osaa ottaen.

Isänmaan ystävät Isossakyrössä.

Joulukuun 20 päivänä lähetettiin Vaasasta seuraavat sähkösanomat:

*

Kenraalinrouva Wallenius.
Helsinki.

Viel' on yö, vartiat valvoo Ne nuku ei.

Vaasan miesten puolesta
T. Hedman.

*

Everstinrouva Kuussaari.
Yleisesikunta, Helsinki.

Me sorru ei, viel' uusi päivä kaikki muuttaa.

Vaasan miesten puolesta.
T. Hedman.

*

Lisäksi on muualta Pohjanmaalta lähetetty kymmeniä sähkösanomia samoin kuin ympäri maatamme.

Huomiota herättävä oli m.m. Ähtärissä pidetyn kansalaiskokouksen ottama asenne. Katso siitä sivulla 13.

Mitä sanovat vastustajat kotimaassa ja mitä sanoo ryssä?

"S. Sosialidemokraatti" selostettuaan Ståhlbergin jutussa annettuja tumioita, kirjoitti sen jälkeen:

"Köyhälistön vallankumous on tulos vuosikymmenen katkerista luokkataisteluista, joissa luokkatietoisuus puolin ja toisin on kärjistynyt äärimmilleen."

"Turun Sanomat" ja Neuvosto-Venäjän lehdet kirjoittavat, kuten tavallista jotenkin samaan tapaan:

Eilen langetettu tuomio, joka tekee äskeisestä yleisesikunnan päälliköstä kuritushuonevangin, toteuttaa oikeutta. Jos Sortavalan ja Kulosaaren miesten vapaalle jalalle laskeminen joitakin päiviä sitten herätti hämmästystä, niin eilen toimitettu heidän vangitsemisensa sen sijaan tyydyttää oikeudentuntoa.

Rangaistukset eivät ensi sijassa olekaan muuta kuin hyvitystä loukatulle oikeudentunnolle. Rangaistusten toissijaisina tarkoituksina voi olla rikollisen tekeminen vaarattomaksi tai hänen parantamisensa.

Kurt Martti Walleniuksen "päähänpisto" loukkasi mitä suurimmassa määrässä yleistä oikeudentuntoa. Hänen tekonsa herätti niidenkin piirien keskuudessa, jotka myöhemmin ovat koettaneet tehdä hänestä ja hänen apureistaan sankareita, suurta siveellistä suuttumusta. Hänen määräyksensä mukaan toimeenpantu kyyditys kohdistui henkilöön, joka oli ansioitunut maansa palveluksessa ja jonka maineessa ei ollut tahraa. Nekin, jotka olivat kyydityksiä ymmärtäneet, leimasivat "Kulosaaren tapahtuman" roiston teoksi.

Kun lukee "Turun Sanomien" ja "Isvestijan" kirjoitukset, tekisi mieli uskoa, että artikkelit ovat samasta pajasta lähtöisin. Näin kirjoitetaan Moskovassa:

Moskova, 20. 12. (STT) Isvestija kirjoittaa seuraavasti: Kolmen vuoden vankeusrangaistus, johon on tuomittu Suomen yleisesikunnan päällikkö, joka valmisteli valtiokaappausta ja sotaisia seikkailuja naapurimaata vastaan ja joka jo oli ryhtynyt toteuttamaan suunnitelmiaan kuljetuttamalla pois entisen valtionpäämiehen, oli luonnollisesti naurettava. Jutun käsittelyssä useat merkit viittasivat, Suomessa vallitsevia oloja silmällä pitäen, siihen, että Wallenius päästettäisiin vapauteen. Se tosiseikka, että hänet kuitenkin vangittiin ja muodollisesti tuomittiin, osoittaa että meidänkään päiviemme Suomessa ei voida sivuuttaa ilmeisiä ja koko maailmalle tunnettuja tosiasioita. Tältä näkökannalta katsoen on suomalaisen tuomioistuimen päätöksen katsottava tosiasiallisesti vahvistavan neuvostolehdistön viittailujen todenperäisyyden yleisesikunnan päällikön rikollisen toiminnan todellisesta sisällyksestä.

Pres.ehdokas Ståhlbergin isänmaallisuus.

Inon linnoituksen — yksi maailman parhaista — hävittäminen törkeä kansallinen rikos Suomen kansaa ja sen itsenäisyyttä vastaan.

"Aktivistin" päätoimittajaa Vihtori Kosolaa vastaan oikeusministeriön toimesta nostetussa painokannejutussa Kokkolan raastuvanoikeudessa viime joulukuun 22 päivänä tuotiin esille mitä hämmästyttävimpiä seikkoja prof. St:n isänmaallisuudesta ja jyrkästä maamme itsenäisyyden vastustamisesta y.m.

Syytetty Vihtori Kosola.

Itä-Karjalan komitean jäsenten todistus.

Toimittaja Otto Kotosen kirjallinen valaehtoinen todistus, johon "Aktivistin" painokannejutussa Kokkolassa kuullut todistajat, konsuli Sario ja johtaja Paavilainen, myös yhtyivät, kuuluu seuraavasti:

Suomen ja Venäjän välisten rauhanneuvottelujen jatkuessa Tartossa v. 1920, lähetti Viipurissa toimivan kansalaisjärjestön Karjalan Kansalaisliiton Itä-Karjalan komitea lähetystön Helsinkiin esittämään maan hallituksen jäsenille ja valtakunnan presidentille, ettei rajantakaisia Repolan ja Porajärven pitäjiä, jotka oli otettu Suomen yhteyteen ja luvattu niitä suojella, luovutettaisi takaisin Venäjälle ainakaan ilman niiden alueella toimitettavaa kansanäänestystä. Samalla oli lähetystö saanut tehtäväkseen esittää Suomen hallitusvallalle, ettei Inon linnoituksia rauhanteossa suostuttaisi hävittämään, ellei Venäjä vastaavasti sitoudu hävittämään Yhinmäen ja Kronstadtin linnoituksia.

Lähetystöllä, jossa allekirjoittanut oli valittuna mukana, oli pitkä neuvottelu valtakunnan presidentin Ståhlbergin kanssa. Siinä esitettiin m.m. ylempänä mainitut toivomukset.

Ne kuultuaan lausui presidentti Ståhlberg m.m.: "Tilanne on nyt sellainen, että rauha on lyötävä lukkoon vaikka Karjalan Kannaskin olisi Venäjälle luovutettava, Repolan ja Porajärven säilyttämisestä Suomelle ei voi olla puhettakaan, eikä myöskään Inon linnoituksen säilyttämisestä."

Kun lähetystön taholta koetettiin selittää tämä kanta liian toivottomaksi ja maalle vahingolliseksi, hermostui presidentti ja haki kirjastostaan eri teoksia sekä niihin viitaten selitti, että vain nopealla rauhan päättämisellä on Suomi uudelta sodalta pelastettavissa ja että rauhansopimus on Venäjäänkin nähden sitova.

Lisäksi todistajat kertoivat yhtäpitävästi kohtauksestaan presidentti Ståhlbergin kanssa, missä tilaisuudessa johtaja Paavilainen oli lausunut: "Kovasti tuntuu täällä Helsingissä herrojen housut vapisevan — ei me siellä Karjalassa peljätä, vaikka ollaankin niin lähellä ryssän rajaa." Tästä oli Ståhlberg hermostunut ja noussut ylös tuolista sekä etsinyt esiin laki- y.m. kirjoja, joiden perusteella oli selvitellyt sitä, että rauha on lyötävä heti lukkoon ehdoilla millä hyvänsä, sillä silloin ei ryssä voi maahan hyökätä, kun on tehty kirjallinen sopimus. Tähän oli toimittaja Kotonen vastannut: "Siellä rajamailla tunnetaan ryssä paremmin, ei se piittaa lakikirjoista eikä sopimuksista." Komitean jäsenet saivat hyvin kylmän vastaanoton ja heidän oli tyhjin toimin poistuttava valtion silloisen päämiehen luota. Toimittaja Kotonen esitti lisäksi oikeudelle vuoden 1920 Itä-Karjalan komitean vuosikertomuksen, jossa lyhyesti mainittiin k.o. tapauksesta ja tehtiin lähempää selkoa syistä, jotka olivat aiheuttaneet komitean matkan hallituksen ja presidentin puheille.

Syyttäjä tahtoi tietää, oliko Ståhlberg keskustellut vakavassa sävyssä todistajien kanssa, johon todistajat vastasivat myöntävästi.

Vastaajan asiamiehen puolustuskirjelmä:

Tässä oikeudessa vaaditaan Aktivisti-nimisen isänmaallisen julkaisun pää- ja vastaavalle toimittajalle Vihtori Kosolalle edesvastausta siitä, että mainitussa lehdessä olisi kahdessa syytteessä lähemmin mainitussa kirjoituksessa "koetettu uskotella rangaistavaisuudesta vapaaksi" prof. K. J. Ståhlbergiä kohdannut "kyydittys", mitä kirjoituksilla ei suinkaan tätä ole tarkoitettu tehdä, vaan ainoastaan saada teon vaikutteet ymmärrettäviksi ja käsitettäviksi. Tämän vuoksi onkin aivan välttämätöntä esiintuoda seikkoja, jotka tekevät nämä vaikutteet ymmärrettäviksi ja käsitettäviksi, ja jotka myöskin samalla osoittavat, ettei mitään syytteessä edellytettyä "koetetaan uskotella rangaistavaisuudesta vapaaksi teoksi" voi olla kysymyksessäkään. Tässä mielessä uudistaen kaiken asiassa ennen lausumamme, mainitsemme seuraavaa:

Niin uskomattomalta ja epäisänmaalliselta kuin se tuntuukin,

on meidän kansassamme sen pienuudesta huolimatta ollut ja edelleenkin on isänmaamme itsenäisyyden vastustajia ja epäilijöitä,

ja mikä surkuteltavinta näitä löytyy valitettavan paljon kansamme sivistyneistössä ja vieläpä johtavissakin asemissa olleita ja olevia. Tällä kertaa on meillä käsiteltävänä entistä ja tasavaltamme ensimäistä presidentti Ståhlbergia kohdanneen kyydityksen johdosta "Aktivistissa" julkaistujen kirjoitusten sisältö, minkä vuoksi keskittäkäämme hetkiseksi huomiomme asian ytimeen, mainittuun henkilöön, ja hänen isänmaalliseen toimintaansa.

Kenraali Hannes Ignatius teoksessaan "Sortovuosista Itsenäisyyteen" sivulla 32—33 kertoo:

"Viipurissa ollessani otin mielenkiinnolla osaa Kagaalin toimintaan, olin yksi suuren Saarelan kokouksen järjestäjistä, tulin kerran valituksi Karjalan nuorsuomalaisen puoluejohtokunnan puheenjohtajaksi ja otin osaa kaikkiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena oli estää

ja vaikeuttaa Venäjän hallituksen aloittamaa venäläistyttämispolitiikkaa Suomessa. Kävin usein Helsingissä ja otin osaa kokouksiin, joissa käsiteltiin ja päätettiin taktiikasta, jota oli noudatettava venäläistyttämispolitiikan suhteen. Muistan elävästi erään sellaisen kokouksen MM:n huoneistossa, joka oli silloin Nybergin kahvilassa Senaatintorin lähellä, ja jossa kokouksessa isäni, senaattori K. F. Ignatius toimi puheenjohtajana. Minä pyysin puheenvuoroa ja lausuin mielipiteenäni, ettei passiivinen vastarinta voi olla mikään päämäärä, vaan sillä voi olla vain kasvattava merkitys pitämällä linjat selvinä, kunnes tilaisuus koituisi aktiiviselle toiminnalle Suomen itsenäisyyden hyväksi.

Tätä minun ei olisi pitänyt lausua, sillä silloinen protokollasihteeri (sittemmin itsenäisen Suomen ensimäinen presidentti) K. J. Ståhlberg vastasi tähän ja sanoi mielipiteitäni kerrassaan vaarallisiksi haaveiluiksi, joita ei voinut ottaa vakavalta kannalta."

Tästä selviää, että herra Ståhlberg Japanin sodan aikoina vastusti maamme aktiivista puolustusta pitäen kerrassaan vaarallisina haaveiluina maamme niitä tarkoittavia mielipiteitä, joita ei voinut ottaa vakavalta kannalta.

Maailmansodan aikana löydämme taas herra Ståhlbergin jääkäriliikkeen jyrkkänä vastustajana ja tuomitsijana.

Annamme jääkäriliikkeessä toimineelle dipl. ins. Ilmari Helanderille puheenvuoron. H. lausuu valaehtoisesti seuraavaa:

"Olin mukana jääkäriliikkeessä aikomuksella mennä Saksaan. Eräällä matkalla, jolloin olin menossa Kosolaan ilmoittamaan erään reitin epävarmuudesta, jouduin Voltissa pidätetyksi samalla kuin Kosola ja muita, kaikkiaan meitä oli 11 miestä. Tällä reisulla oli minulla tarkoitus mennä rajan yli, mutta päättyi matka tähän.

Olin sitten lääninvankilassa n. 1 kk. ajan, jonka jälkeen minut vapautettiin. Vanhempani olivat hyviä perhetuttavia St:n kanssa, jonka johdosta menimme eräänä päivänä St:n luo tavanmukaiselle vierailulle. Tällä käynnillä St. kysyi minulta, että miltä tuntuu olla linnassa, sanoen että kyllä te liian vähällä pääsitte, jos hän olisi venäläinen, niin näin vähällä ette pääsisi, sillä tämähän on maanpetturuutta, koska olemme Venäjänvallan alaisia ja että tämä on tuomittava suoraan maanpetturuutena. Hän viittasi aivan selvään ja suoraan hirttotuomioon.

Tätä kaikkea sanoessaan hymyili St. hyvin ivallisesti ja puhui äänellä, josta sai vain sen käsityksen, että hän syvästi vihasi ja halveksi jääkäriliikettä.

Vastasin St:lle, että mitä tästä tulisi, jos kukaan ei uskaltaisi toimia, johon hän sanoi kaiken pitävän mennä lailla lävitse.

Heti tämän tapahduttua sanoi isäni, että on parasta meidän heti lähteä, sillä tämä talo ei ole meitä varten. Senjälkeen emme ole olleet missään tekemisissä St:n kanssa."

Keväällä 1917 tapaamme herra Ståhlbergin taas,

ja kertoo tästä edellämainittu teos "Sortovuosista Itsenäisyyteen" sivuilla 125—126 näin:

"Maaliskuun loppupäivinä Tokoi esitti uuden hallituksen ohjelman, ja huhtikuun 4 p:nä kokoontui eduskunta, jossa kuten hallituksessakin oli sosialistinen enemmistö. Sen puheenjohtajaksi valittiin Kullervo Manner. Valtiopäiväin juhlalliset avajaiset tapahtuivat huhtikuun 11 päivänä. Valtiopäiväin kokoonkutsumisen johdosta olivat eri puolueet myöskin täksi ajaksi määränneet puoluekokoukset pidettäväksi Helsingissä.

Nuorsuomalainen puolue Viipurissa varusti kokoukseen varmoja itsenäisyysmiehiä, ja näitten joukossa matkustin minäkin kokoukseen. Kokouksessa huhtikuun 16 p:nä jakautui puolue itsenäisyyskysymyksessä kahteen eri leiriin. "Helsingin Sanomain" (K. J. Ståhlbergin) ryhmä oli itsenäisyyttä vastaan, jota vastoin pääasiallisesti Viipurin läänin nuorsuomalaiset ja "Suomalaisen Kansan" ryhmä tahtoivat puolueen julkilausumaan ohjelmassaan itsenäisyyden."

Ja sivulla 127 mainitaan:

"Mitään sovittelua ei saatu aikaan."

Siis tällöin oli herra Ståhlberg niin katkera maamme itsenäisyyden vastustaja, ettei edes oman puolueen miesten ehdotusta puolueohjelmaan kansan itsenäisyyshalusta saanut tulla, vaikka kokonainen pataljoona suomalaisia jääkäreitä samaan aikaan taisteli ikivihollistamme vastaan valmistuen teoin läpiviemään kansan vuosisatasen syvän itsenäisyyskaipuun.

Tämän jälkeen verisen vapaustaistelumme kautta,

joka käytiin herra Ståhlbergin vihaamien ja isänmaan pettureiksi nimittämien jääkäreitten johdolla, saavutimme vihdoinkin kauan kaivatun itsenäisyytemme ja mitä suurimmaksi ihmeeksi tuli itsenäisen valtakuntamme ensimmäiseksi presidentiksi mies, joka ei ollut edes uskaltanut uskoa tämän kansan vapauteen ja tämän maan itsenäisyyteen, vaan päinvastoin pitänyt sellaista ajatustakin vaarallisena haaveiluna. Tämä henkilö ei ollut kukaan muu, kuin juuri edellämainittu herra Ståhlberg.

Mitä on tästä ajateltava? Mitä voidaan odottaa, kun maamme asioita ohjaa ja johtaa henkilö, jonka isänmaallinen mielenlaatu oli edelläkuvatun kaltainen, ja joka vihasi ja piti isänmaanpettureina miehiä, joita kuitenkin ensi sijassa itsenäisyydestämme saamme kiittää?

Seuraavassa näemme:

Tuomari Albert Tulikoura Helsingin kaupungista kertoo valaehtoisesti seuraavaa:

"Kapinan aikana oli Korialla eräs nuorukainen, Purho, joka hoiteli valkoisten etappia Sysmän harjoitusleirille. P:n oli pakko punaisten ahdistelun vuoksi lopulta paeta Loviisan rintamalle. Sillä ajalla, jolloin P. toimi Korialla, eräs akka ilmiantoi siellä suuren joukon valkoisia punaisille, jotka sitten murhasivat useimmat ilmiannetut; osan Korialla ja osan Kouvolassa.

Kapinan jälkeen joutui P. palvelemaan tykistöön Elokuussa sai hän loman ja joutui tällä ajalla kotiseudullaan suojeluskuntalaisten kanssa etsimään metsissä pakoilevia punaisia. Näillä etsiskelyillä ollessaan tapasi hän mainitun akan eräällä metsätiellä, ja ampui tämän, haudaten ruumiin jonnekin, akka kun toimi jatkuvasti punaisten asioilla, piiloittelevien punaisten piiloittajana ja avustajana. Ruumis löytyi myöhemmin, jolloin alkoi asian tutkiminen. P. ilmoittautui teon tekijäksi ja vangittiin. Kihlakunnanoikeus tuomitsi P:n tahallisesta taposta säädettyyn lievimpään rangaistukseen. Hovioikeus korotti rangaistuksen 8 vuoteen kuritushuonetta. Korkein oikeus alensi sen kihlakunnanoikeuden ehdottamaan määrään. Tällä välin oli toinen pojan vanhemmista kuollut suruun.

Tämän jälkeen alettiin puuhailla pojan armahdusta. Kirjoitettiin adressi, jonka allekirjoittivat 75 eri yhteiskuntaluokkiin kuuluvaa henkilöä, m.m. R. A. Wrede oli allekirjoittajana. Adressissa tuotiin esiin teon isänmaalliset motiivit ja myös että P. oli paikkakunnalla tunnettu isänmaalliseksi ja kunnon mieheksi. Armahdusta puolsivat tietääkseni vankeinhoitohallitus, vankilaviranomaiset, korkein oikeus ja esittelijä.

Armahdusta ei kuitenkaan tullut,

vaikka oli jo paljon armahdettu 8—10 vuoteen tuomittuja punaisia ryöstäjiä j.m.s."

Viime oikeudenkäyntitilaisuudessa jätimme oikeudelle kaksi valaehtoista todistusta siitä, kuinka herra Ståhlberg eräälle Karjalasta lähetetylle lähetystölle oli vastannut m.m., että rauha Venäjän kanssa on lyötävä lukkoon ehdoilla millä hyvänsä, vaikkapa Karjalan kannaskin olisi venäläisille luovutettava, että Repolan ja Porajärven pitäjien pitämisestä Suomen hallussa ei voi olla puhettakaan yhtä vähän, kuin Inon patterien säilyttämisestä; kuten täällä onkin tänään todistettu.

Aktivistissa n:o 12 Ilmari Virkkala otsikolla "Olisiko voitu tehdä toisin?" — varustetussa kirjoituksessa puhuessaan Tarton häpeärauhasta, kysyi m.m. mitä olisi rauhalla voitu voittaa ja jatkaa:

"Joitakin vuosia sitten luutnantti Eino Parmanen julkitoi tosiasioita, joita ei ole voitu väittää vääriksi, ja jotka paljastuivat erään suomalaisen punaupseerin vangitsemisen yhteydessä. Niiden mukaan venäläisellä rauhanvaltuuskunnalla oli Leninin kirjoittamat rauhanehdot valmiina ja niiden mukaan venäläiset olivat valmiit luovuttamaan Suomelle m.m. koko Kauko-Karjalan. Tilanne Puolan rintamalla olikin venäläisille muuttunut sellaiseksi, että Suomen valtuuskunta olisi voinut esittää melkein mitä vaatimuksia hyvänsä neuvottelujen loppuvaiheessa ja ne olisi hyväksytty. Mutta suomalaiset eivät tunteneet ryssää, huolimatta siitä, että oli oltu yli 110 vuotta niiden kanssa tekemisissä.

Kokkolan raastuvanoikeus istuu.

Seisomassa puolustusasianajaja tuom. Helge Slotte.

Valok. A. Vierimaa.

Noudatettiin entisen presidentti Ståhlbergin politiikkaa

joka oli sen suuntaista, että jos ryssä jotakin pyytää, niin anna hänelle enemmän kuin hän on osannut odottaakaan. Kuvaavana tapauksena tästä esittää Sulo-Weikko Pekkola kirjassaan "Petsamoa perimässä", kuinka Petsamon rajan käynnissä eräs kylä näytti menevän kahtia Suomen ja Venäjän välillä. Kyläläiset rukoilivat rajankävijöitä, että järjestäkää raja niin, että he pääsevät kaikki Suomen puolelle. Koska suomalaiset olivat tuona päivänä yksin linjalla ja ryssä piti "volnaa" ja kun kävijäin kesken oli sovittu ,että poissaoleva sai tyytyä läsnäolevien päätökseen, pantiin raja kiertämään jättämällä kylä Suomen puolelle. Kaikki olisi siis ollut hyvin ja venäläiset olisivat siihen tyytyneet, mutta Suomen Tasavallan presidentti, joka ei juuri koskaan missään käynyt, eikä mistään "pienistä asioista", niinkuin puolustuslaitoksesta tai muusta välittänyt, piti saapua Petsamoon ja hän kakkivallallaan määräsi, että rajan tuli halkaista tuo kylä, jotta venäläisille oikeutta tehtäisiin."

Edellämainitussa "Petsamoa perimässä"-nimisessä teoksessa sivulla 206 kirjoittaa S u l o-W e i k k o P e k k o l a tapauksesta seuraavasti:

"Syyspuolella (s.o. v. 1921) kävi presidentti Ståhlberg omassa persoonassaan Vaitolahdessa ja muutatti rajan ensimäisen suoran kulkemaan siten, että ryssille tuli puolisenkymmentä taloa ja palanen makeavetistä puroa, — josta ryssät olivat kovin tyytyväisiä.

Mutta sitä ihmiset ihmettelivät, millä oikeudella presidentti meni muuttamaan Tarton rauhansopimuksessa määrättyä rajaa. Lieneekö siihen ollut eduskunnan päätös, vai oliko se vain meikäläisten tavanomaista alistuvaisuutta — — —?"

Sekä jatkaa sivulla 194:

"Puola taisteli silloin epätoivoisesti vapautensa puolesta ja pyysi, ettei Suomi tekisi rauhaa, ennenkuin punaryssä on ajettu pois Puolan alueelta, ja heidänkin — puolalaisten — turvallisuus taattu. Mutta Suomen Sosialidemokraattinen puolue sekä armahtaja-presidentti vaativat jyrkästi, että sopuun on päästävä bolshevikkien kanssa. Ja niin ei Suomi ojentanut auttavaa kättään Puolalle".

Päinvastoin tehtiin Venäjän kanssa heti alussa venäläisten hartaasta esityksestä yhden kuukauden aselepo, niin että Venäjä voi siirtää Suomen rajoilta noin 200,000 miestä Puolaa vastaan.

Näin tehtiin sotilasasiaintuntijaimme vastalauseista huolimatta.

Tästä kaikesta, kuten odottaa sopii, tulikin Tarton häpeä-rauha, jossa ryssä saneli meille rauhanehdot, s.o. voitettu määräsi mitä heille kuuluu ja mitä voittajille jää. Tässä rauhassa luovutti Suomi Venäjälle Repolan ja Porajärven pitäjät; Suomi neutralisoi sotilaallisesti sille kuuluvat sotilaallisesti tärkeimmät Suomenlahden saaret, mutta Venäjän ei tarvinnut tehdä sitä, joten Venäjä saa kyllä rakentaa saarelleen linnoituksia ja vaikka mitä; Suomi sitoutui hävittämään Inon ja Puumalan linnoitukset, mutta Venäjä ei Kronstadtia ja Ylhinmäen linnoituksia, vaikka ne ovat Suomelle ainakin yhtä vaarallisia kuin Ino ja Puumala ryssälle; vesiraja muutettiin myös Suomenlahden perukassa lähemmäksi Suomen rannikkoa, joten kalastus on siellä nykyisin aivan mahdotonta, koska ryssät heti takavarikoivat pyydykset, jos uskaltautuu sen meripenikulman ulkopuolelle; Suomella saa olla Petsamossa enintään 15 neljänsadan tonnin sotalaivaa; Suomi sitoutuu niinikään olemaan pitämättä mainituilla vesillä vedenalaisia laivoja ja aseistettuja lentokoneita sekä olemaan rakentamatta tälle rannikolle sotasatamia, sotalaivaston tukikohtia ja sotakorjausverstaita, jotka ovat laajuudeltan suurempi kuin edellämainittuja laivoja ja niiden aseistusta varten on tarpeen. Ja lopuksi venäläisillä on vapaa kauttakulku läpi koko Petsamon. Näin Suomi, mutta ryssä saa pitää Jäämerellä vaikka sadantuhannen tonnin sota-aluksia ilman mitään rajoituksia suhteessa tai toisessa.

Näiden murheellisten tosiasiain edessä ei ole vaiettava sillä se olisi rikos isänmaatamme ja kansaamme sekä meidän raskain veriuhrein saavutettua itsenäisyyttämme kohtaan. Olemme pakoitetut kysymään mistä tämä johtuu ja kuka tähän kaikkeen on syypää? Selvitystä saamme ainakin jonkunverran, kun tiedämme, että eräs Suomen rauhanneuvottelijoista, kun hänelle moitittiin Tarton rauhanehtojen huonoutta ja häpeällisyyttä, sanoi, että kuinka olisi voinut olla mahdollistakaan saada hyviä rauhanehtoja, kun Helsingissä painettiin niin tiukkaan päälle ja viimein annettiin

kategoorinen määräys, että "rauha on lyötävä kiinni ehdoilla millä hyvänsä".

Kuka painoi näin tiukkaan päälle ja kuka tällaisen määräyksen on antanut, jätämme vielä tällä kertaa mainitsematta.

Edellä on tehty lyhyt pintapuolinen katsaus sen henkilön isänmaalliseen toimintaan sekä yksityisenä että maamme johtomiehenä, mikä henkilö on tämänkin oikeudenkäynnin ydin, henkilön, jonka presidenttikausi on ollut maallemme aina siihen määrin kohtalokas, että on tarvittu nykyinen voimakas isänmaallinen kansanliike, Lapuan Liike, pelastamaan maamme ja kansamme varmasta perikadosta.

Tämän vuoksi herättikin mitä suurinta huomiota isänmaallisessa kansanaineksessamme viime kuluneena sykysnä se,

että herra Ståhlberg tahtoi astua uudelleen poliittiseen elämään,

ja että se vielä tapahtui, kuten hänen tunnettu kansanliikkeen vastainen ja sitä tuomitseva isänmaallisia mieliä

kiihoittanut puheensa antaa meidän ymmärtää, mainitun liikkeen tukahduttamista tarkoittavassa mielessä; liikkeen, josta nykyinen pääministerimme, kaikkien kunnioittama P. E. Svinhufvud on m.m. lausunut Lapuan herännäisyysseuroissa:

"Minä olen tullut tänne aivan yksityisenä henkilönä tutustuakseni Lapuan miehiin ja siihen mieleen, mikä täällä liikkuu. Minun huomioni on se, että Lapuan henki on puhtaasti isänmaallinen henki ja on sitä ilahduttavampaa nähdä, että tämä henki leviää yli koko Suomenmaan. Näyttää siltä, kuin nousisi kansa kaikkialla samaan suuntaan kuin täällä Lapuallakin. Se on takeena siitä, että Lapuan alkuunpanema liike on koituva siunaukseksi rakkaalle isänmaalle. Kyllä Herra aina aseensa valitsee."

Kun tietää ja muistaa toiselta puolelta kaiken edelläesitetyn ja toiselta puolen sen, että

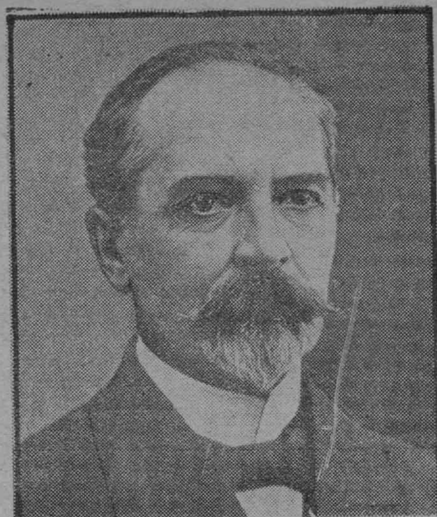
jääkärimme uskaltaen ja uhraten isänmaansa vapauden puolesta kaikkensa,

mikä ihmiselle maailmassa on kalleinta, niin ymmärtää ja käsittää liiankin hyvin herra Ståhlbergin kyydityksen johtaneet vaikutteet, ja jos näiden vaikutteiden ymmärtämistä ja käsittämistä tuodaan ilmi sanomalehtien palstoilla juuri siltä taholta, jolla kaikki tämä ja vielä enemmänkin näistä asioista tiedetään, niin ei se voi olla mitenkään rangaistavaa eikä tarkoittaa "uskotella tekoa rangaistavaisuudesta vapaaksi", sillä kirjoitusten tarkoituksena on ollut vain osoittaa ja julkisen sanan avulla selventää kansalle, minkälainen mies Ståhlberg isänmaallisessa suhteessa on ollut ja on.

Kaiken ylläolevan perusteella katsonkin, että syytteet ovat aiheettomia ja lakiin perustumattomia sekä ilman harkintaa nostettuja, minkävuoksi pyydän syytteitä kumottaviksi.

Tämän jälkeen voidaan mainita, että tammikuun 12 päivänä, eli vähäistä ennen presidentin valitsijamiesvaaleja, käsitellään juttua uudelleen Kokkolan raastuvanoikeudessa. Samoihin aikoihin saanemme varmasti nähdä julkisilla paikoilla plakaatteja, joissa sanotaan: Ståhlberg Suomen presidentiksi.

Suomen isänmaallinen kansa ei tule koskaan hyväksymään prof. Ståhlbergia uudelleen maansa presidentiksi syöksemään maamme ja kansamme siihen perikadon syvään kuiluun, mistä Lapuan Liike on sen nyt pelastanut. Leikittely isänmaalla on nyt lopussa. Odotamme, että sen käsittävät ja uskovat myöskin isänmaan kavaltajat ja heidän porvarilliset kannattajansa.

Kansan terve vaisto on aina reagoinut vastaan kieroutta, mutta ennenkaikkea sellaista kieroutta, joka on, vaikka myöhemminkin, osoittautunut maanpetturuudeksi, ja sitähän ent. pres., prof. Ståhlbergin aikoinaan ottama asenne on itse asiassa, nykyisillä silmillä katsottuna, ollut, — olkoon, että hänen silloin ansiottoman arvonnousun kautta saamaansa mainetta on koetettu "puhdistaa" hyvinkin arvovaltaisten kansalaisten "todistuksilla" tai ainakin luuloilla, "ettei hän luullaksemme ole voinut lausua" sitä tai tätä.

Että kansan terve vaisto on oikeassa, sitä osoittaa tämän nuorekkaan riehakkuuden "vandalismiksi" väitetyn kuvantervaamisen jälkikohtalo. Asia on nim. niin, että kun kuva oli tervattu, niin se samaisen seuran joittenkin jäsenten aloitteesta pestiin ja nostettiin uudelleen mainitun talon seinälle. Mutta mitä teki nuoriso (joka on aina lähimpänä alkuperäistä totuutta)? Se vaati seuran johtokunnalta, että Suomen itsenäisyyden kiihkeän vastustajan, olkoonpa hän ent. presidenttikin, prof. Ståhlbergin kuva on sittenkin poistettava seuran talon seinältä. Mitä teki seuran johtokunta? Se poisti kuvan.

Ja nyt se on poistettu. Eikä se enään koskaan sinne tule ripustetuksi. Monenko valistusjärjestön, (isänmaallisen valistusjärjestön) seinällä vielä riippuu Ståhlbergin kuva?

Mies ja kuva.

Kuten päivälehdet äskettäin kertoivat, tervattiin joku aika sitten Vähänkyrön nuorisoseuran talon seinällä ollut pres. Ståhlbergin kuva. Tätäkin tekoa — niin vallattomalta kuin se nykyisestä "porvarilliseen kommunismiin vajonneesta" monesta kansalaisesta tuntuikin — on kuitenkin ymmärrettävä yhtenä voimakkaana ja varmasti useita esimerkkejä saavana isänmaallisena tekona. Kuinka oltiinkaan valmiit aikoinaan hävittämään ryssän vihattuja muistotauluja y.m.s. — kun historia rientää, edelleen, ajatellaan samoin monista nykyisistä ilmiöistä, joita "demokratiaan" uponnut kansansielumme, oikeammin puoluedemagogian sokaistama lyhyt järkemme ei tällä hetkellä käsitä.

Onko todellakin laki sellainen?

että se määrää ankaramman rangaistuksen rikoksellisen pidättämisestä kuin nuhteettoman kansalaisen vapauden riistämisestä? Sen kysymyksen tein ehdottomasti luettuani miten ankariin rangaistuksiin Helsingin kaupungin raastuvanoikeus oli tuominnut kommunistien Pekkalan ja Rötkön kyyditsijät ja heidän avustajansa. Ankarin tuomio oli muistaakseni 3 vuotta kuritushuonetta. Pekkala ja Rötkö tuomittiin rikollisesta toiminnastaan kuritushuonerangaistukseen. He olivat siis rikollisia.

Muutamia vuosia sitten sama raastuvanoikeus vapautti Helsingin kaupungin silloisen toi-

Tuom. Leopold Pekkala & Rötkön jutussa oikeuden puheenjohtaja, joka tiedusteli syytetyiltä, oliko tarkoitus rakentaa samanlainen yhteiskunta, kuin on Puolassa tai Italiassa.

Viskaali Planting, virallinen syyttäjä, joka on kerran käynyt Lapualla ja erään lapualaisen emännän toimesta siellä kuritettu. Teki nyt työtä koko rahan edestä.

sen kaupunginviskaalin Eino Nyyssölän kaikesta edesvastuusta kun hän vangitsi kaksi helsinkiläistä pankinjohtajaa, mitkä oikeus selitti syyttömiksi, koska heidän päälleen ei rikoksen varjoakaan langennut. He siis päinvastoin kuin edellisessä tapauksessa olivat nuhteettomat. Ja kuitenkin minun ymmärtääkseni laki määrää ankaramman rangaistuksen virkamiehelle, joka syyttömältä riistää vapauden, kuin muille.

Edellisessä tapauksessa siis ankara tuomio, jälkimmäisessä vapauttava päätös.

Jos siis laki on sellainen kuin ylläolevat kysymykset edellyttävät on se oikeudentuntoa loukkaava ja on ehdottomasti mitä pikimmin korjattava.

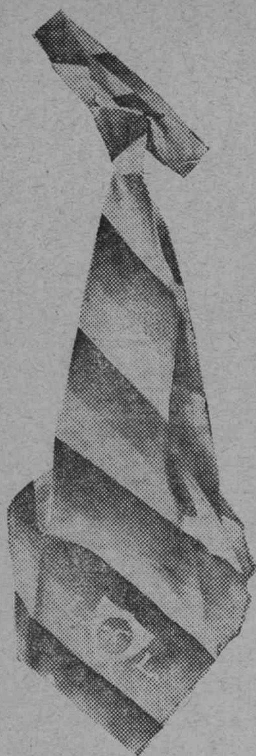
Muistettakoon myöskin noin vuosi sitten sattunut tapaus, kun kommunisti Uuno Miettinen häiritsi eduskunnan työrauhaa heittämällä istuntosaliin kommunistien rikoksellisia julistuksia. Tästä työstä Miettinen sai ehdollisen tuomion (1 v. vankeutta) ja päästettiin vapaaksi. Siis se, joka levitti parlamenttiin kommunismin myrkkyä, päästettiin vapaaksi, kun taas ne, jotka poistivat kommunismia sieltä, tuomittiin kuritushuoneeseen, jopa niinkin pikäksi ajaksi kuin 3 vuodeksi.

Helsingin poliisilaitos pidätti n.s. Ståhlbergin jutussa useita arvovaltaisia henkilöitä, syyttömästi, ollen eräskin heistä 5 vrk. pidätettynä ennenkuin vapautettiin. Poliisi selitti, että pidätys johtui väärinkäsityksestä. Nyt kysytään: Kumpi on suurempi rikos, rikollisen kommunistin pidättäminen vaiko syyttömän valkoisen rintamamiehen vapauden riistäminen? Helsingin poliisiahan ei ole asetettu syytteeseen ja oikeuskanslerille y.m. tehdyt valitukset ovat kaikuneet kuuroille korville.

— **Jokaisen** isänmaansa asioista huolehtivan kansalaisen on itselleen hankittava äskettäin ilmestynyt tohtori V. F. Johanssonin valaiseva ja arvokas teos: "MITEN SUOMEA HALLITAAN".

Teoksen hinta on 25 mk. ja saatavissa toistaiseksi Aktivistin ja Ajan Sanan toimituksista.

Suosittelemme teosta.

Virallinen Lapuan kravatti

on leimattu tällä vaakunalla. Ainoastaan leimatuista kravateista lankeaa osuus Lapuan Liikkeelle.

*

Tunnustakaa väriä: solmikaa rintaanne

sini-musta Lapuan nauha.

Yksinvaltuutettu valmistaja Suomessa

L. Pohjanpalon KRAVATTITEHDAS
KOKKOLA.

Jälleenmyyjät, lähettäkää meille heti tilauksenne.

VAIKUTTAVIN KALJA

valmistetaan
ISONKYRÖN MALTAISTA.
Kysykää niitä kauppiaaltanne.
ISONKYRÖN MALLASTEHDAS.
Tervajoki as.

L. L:n naisille.

L. L:n naisten merkki on pieni, silkkinen sini-musta ruusuke. **Merkki maksaa Smk. 12:—, josta** osa lankeaa Lapuan Liikkeelle. — **Kaikkia L.-liikkeeseen lukeutuvia naisia kehoitetaan tekemään tilauksensa ensi tilassa.**

LAPUAN KOTITYÖ
Lapua.

TILAUSLIPPU.

(Lähetetään osoitteella Aktivisti, Lapua)

Allekirjoittanut tilaa Aktivistin 1/1 v., 1/2 v.

Nimi: ....

Osoite: ....

Tilausmaksu 1/1 vuodelta Smk. 50:—, 1/2 v. Smk. 30:—, lähetetään mukana (mitä ei haluta, pyhitään pois).

Suomi-yhtiö — Lavonius.

Kukaan isänmaallinen kansalainen ei ota Suomi-yhtiössä henkivakuutusta niin kauvan, kun sen johtajana on Lavoniuksen kaltainen isänmaallisen kansanliikkeen ankara vastustaja. Käännyttäkää heti oviltanne Suomi-yhtiön asiamiehet.

Isänmaalliset.

L. L.-kravattinauhoja

voivat yksityiset tilata postitse LAPUAN KOTITYÖLTÄ, os. Lapua.

Robert Lehtinen

Vuota- ja Nahkaliike

VAASA
Puh. 6 36.

Helsingissä on virallisia

Lapuan Kravatteja

saatavissa m.m.
Suojeluskuntain Kauppa OY:ltä (Skoha)
ja **Helsingin Osuuskauppa r.l.:ltä**

Tilatkaa

AKTIVISTI

Itsenäisen Suomen aktivistien oma äänenkannattaja

Ilmestyy joka viikko.

Hinta 50 mk kokovuosi, 30 mk. puolivuosi.

Kaikista postitoimistoista!

11,000 vuorokautta

istumista maksavat kyyditykset tähän asti.

Eräs n.s. kyydityksjuttuja seurannut kansalainen on laskenut, että tähän saakka annetuilla eri tuomioistuinten päätöksillä on jo kyyditsijöille ja heidän avustajilleen tuomittu yhteensä 11,000 vuorokautta kuritushuonetta tai vankeutta. Ja nämä jutut ovat vasta alussa. Vain muutama niistä on ehtinyt oikeuden käsiteltäväksi.

Osanottajiksi kyydityksiin on ilmoittautunut hyvän matkaa toistatuhatta kansalaista.

Sosialistit ovat väittäneet, että syyllisiä on ilmoittautunut liian paljon, enemmän kuin niitä todellisuudessa on. Tämä ei ole totta.

Päinvastoin uskallan väittää syyllisiä olevan, ainakin sata kertaa enemmän kuin syyllisiksi ilmoittautuneita. Minä lasken syyllisiksi kaikki ne, jotka ovat kyyditykset hyväksyneet, niihin suorasti tai epäsuorasti kehoittaneet, niitä tavalla tai toisella avustaneet j.n.e. Pidänpä suurimman osan näistä enemmän syyllisinä, kuin ne, jotka ovat kyydityksiä suorittaneet. Sitä ne ovat ainakin useimmissa tapauksissa lakipykälienkin perusteella. Ja varmasti löytyy kymmeniä tuhansia kansalaisia, jotka ovat itsekin valmiit tuon syyllisyytensä tunnustamaan ja siitä vastaamaan.

Jutut onkin mielestäni aloitettu väärästä päästä, kun on ensimäiseksi käyty käsiksi tekojen suorittajiin ja aloitettu niitä etsiskellä. Olisi ollut ensimäiseksi pantava syytteeseen ja tuomittava kuritushuoneeseen ne tuhannet ja kymmenettuhannet isänmaalliset kansalaiset, jotka ovat kyseelliset teot hyväksyneet, niihin kehoittaneet ja niitä tavalla tai toisella: aatteellisesti, rahallisesti, ohjeilla j.n.e. avustaneet. Tällaisia syyllisiä on jo ainakin tuhatkunta ilmoittautunut ja varmasti ilmoittautuu sadan vertaisesti, jos vain syyttäjät niin haluavat.

I s ä n m a a l l i s e k s i h a n kansanliike on, sosialisti-kommunisteja lukematta, verrattain yleisesti tunnustettu. Hoipertelijoita on tietysti ollut, mutta varsin suuri ei niiden lukumäärä kuitenkaan liene. Uskon, että ainakin 90 % kansanliikkeen kannattajista ovat valmiita syyllisyytensä tunnustamaan ja siitä vastaamaan.

Ja kun nyt kerran on lähdetty sille tielle, että tunnustettu i s ä n m a a l l i s u u s leimataan rikolliseksi, i s ä n m a a l l i s e s s a mielessä tehdyt satojentuhansien kansalaisten hyväksymät ja avustamat teot tuomitaan rikoksiksi ja tekijät teljetään vuosikausiksi kuritushuoneeseen, niin siinä ei ole rajoituttava vain näihin, jotka useimmissa tapauksissa ovat vähimmin syyllisiä, vaan "lain miekan" on annettava kohdata armotta kaikkia, nouskootpa kuritushuoneeseen tuomittavien lukumäärä vaikkapa puoleen miljoonaan, tai miljoonaankin.

Tätä tietä kulkien on jo, kuten sanottu, ehditty tuomita 11,000 vuorokautta kuritushuonetta ja vähäinen alku "rikollisuuden ketjusta" on vasta ollut tuomioistuinten käsissä. Jatkoa seuraa tästä alkaen tietysti nopeasti. Pian on esim. 100,000 vuorokautta kuritushuonetta sivuutettu.

Mutta kun vasta ollaan tällä tiellä aivan alussa, niin vielä olisi aika miettiä, kuletaanko sitä edelleen, tai käännytäänkö takaisin. Ei ole vielä aivan myöhäistä, mutta voi sellaiseksi helposti käydä.

Valvokaa konsulit! Harkitkaa tarkasti, mihin tämä tie voi johtaa. Onko onnellista jatkaa samaan suuntaan. Ottakaa huomioon, mitä jo tuomitut 11,000 vuorokautta kuritushuonetta voivat vaikuttaa isänmaallisten kansalaispiirien mielialaan. Kuinka pitkälle se tulee kärsimään tyyneenä sitä, että kansan enemmistön tunnustama isänmaallisuus palkitaan kuritushuoneella!

Jos alettua tietä kaikesta huolimatta aijotaan jatkaa, silloin on oltava selvillä siitä, ettei puolitiehen voida pysähtyä, vaan on kaikki ne, jotka ovat kyyditykset y.m. isänmaallisen kansanliikkeen lainkirjaimesta poikenneet teot hyväksyneet, niitä avustaneet, niihin kehoittaneet, tai muuten tavalla tai toisella myötävaikuttaneet, myöskin tuomituiksi saatettavat.

Sitä vaatii kaikkien syyllisten kunniantunto ja arvattavasti myöskin lakien pykälät sekä esivallan kunnia.

Ettei laillisuudestaan kuuluisat sosialisti-kommunistit sitä eduskunnassa haukkuisi.

Kokkolassa, 22. 12. 30.

Otto Kotonen.

Kansalaiskokous Ähtärissä

pyytänyt Walleniuksen ja Kuussaaren vaputtamista.

"Meidän on lähinnä Jumalaa kiitettävä jääkäreitä siitä, että Suomessa voidaan vielä viettää Joulujuhlaa."

Kansalaiskokous pidettiin joulukuun 21 päivänä Ähtärin kunnanhuoneella ja toimi puheenjohtajana johtaja A r v i d B o r g.

Tasavallan presidentille lähetettiin seuraava sähkösanoma:

"Tasavallan Presidentille Helsingissä.

Muistaen, että meidän lähinnä Jumalaa, on jääkäreitä kiittäminen siitä, että Suomessa vielä voidaan viettää Joulujuhlaa, pyydämme Teitä armahdusoikeuttanne käyttämällä poistamaan sen kiittämättömyyden kirouksen, joka täksi jouluksi on vyörytetty Suomen kansan kannettavaksi sen kautta, että jääkärit Wallenius ja Kuussaari on teljetty kuritushuoneeseen vähäpätöisen — jos kohta valitettavan — hairahduksen tähden.

Ähtärin kirkolle kokoutuneiden kansalaisten puolesta:

Arvid Borg. Erkki Lempinen."

Vangittujen omaisille lähetti kokous myöskin sähkösanomatervehdyksen:

"Yllättävien tietojen johdosta kokoontuneina kansalaiskokoukseen, tunnemme halua ilmoittaa Teille sydämellisen ja vilpittömän myötätuntomme tapahtuman johdosta.

Isänmaalliset kansalaiset Ähtärissä.

Arvid Borg. Erkki Lempinen."

Kaikki kirjeenvaihto

lehdellemme pyydetään osoittamaan L a p u a, Nikula.

Kouluhallituksen

ylijohtaja Mantere tovereineen.

Viimeisessä välikysymyskeskustelussa esiintyi m.m. ylijohtaja Mantere. Hän tahtoi näyttää suurta sosialistirakkauttaan, siis marxilaiselle sosialismille. Oli hyvä, että hra M. oikein eduskunnassa antoi näytteen itsestään. Hän on kouluhallituksen johtajan ominaisuudessa tehnytkin palveluksia sosialisteille, varsinkin uskonnonopetuksessa, johon nähden hän ylläpitää heikontavaa suuntaa. Johtuiko tästä, että aikoinaan koetettiin tähän pääkasvattajatehtävään saada muita ennen hra M:a nimitetyksi? Koko hallitus on joutunut vähän epäilyttävään valoon viime aikoina. Sen hengen määrää tietysti ylijohtaja, jonka henki näyttää hyvin sopivan hänen sosialismirakkauteensa. Ylijohtajasta ja kouluhallituksesta sekä eräistä hänen virkatovereistaan on kirjoitettu ja huhuiltu viime aikoina erinäisiä asioita. Koska emme tahdo olla epäselvyydessä, teemme eräitä kysymyksiä.

Ylijohtaja Manteretta

pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Mikä osuus Teillä oli entisen ylijohtaja Soinisen kanssa, kun sosialistinen Tokoin senaatti vähensi seminaarien uskontotuntimäärän nykyiseen riittämättömään?

2. Miksi Te komiteoinenne välttämättä haluatte vähentää uskontoa oppikouluista?

3. Muistatteko sanoneenne, että uskonto on vähenevä suurre, sen vähentäminen on luonnollista, eikä siinä tehdä mitään historiallista vääryyttä? Merkitseekö edellinen sitä, että Te toimitte uskonnon heikentämiseksi kouluissa ja sen kautta kansan keskuudessa?

4. Oletteko Te lukenut "Kotimaassa", että kouluväki on jo kauan odottanut, että Teille löytyisi kykyjänne ja lahjojanne paremmin vastaava toiminta-ala, kun katsotaan, ettei kouluhallitus nykyään halua eikä pysty johtamaan kasvatusta vakavan kansan toivomusten mukaan?

5. Eräs kouluneuvos lausui yleisessä kokouksessa Lapualla, että kansanliikkeen on tehtävä uskonnonopetusta kohtaan yhtäpaljon hyvää kuin kouluhallitus on tehnyt sille pahaa, ja että kouluhallitus on kompromisoinut sosialistien kanssa. Paljonko pahaa aikoo kouluhallitus vielä tehdä uskonnonopetukselle? Kuinka pitkälle kouluhallitus kompromisoi sosialistien kanssa?

6. Käyttääkö kouluhallitus kirkosta eronnutta sosialistitohtori Julius Ailiota asiantuntijana koulua koskevissa kysymyksissä?

Kouluneuvos Tarjannetta

pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Saitteko nähdä opetusministerin kuuluisan kiertokirjeen ennen lähettämistä ja tilaisuuden tekemään siihen muutoksia? Tehtiinkö täten siihen kaksi muutosta?

2. Yhdyittekö perästäpäin tätä kiertokirjettä selittämään "laittomaksi?" Kenestä tämä johtui? Ylijohtaja Mantereestako?

3. Jos Te neuvottelitte mainitusta kiertokirjeestä aikaisemmin, miksi sitä ei ilmoitettu kouluneuvos Salmelalle? Hän joutui valehtelemaan siis vastalauseessaan?

Kouluneuvos Franssilaa

pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi kouluhallitus tänä syksynä erikoisesti kiirehti seminaarien työohjelmaa? Oliko tarkoituksena, kuten on käsitetty, täten estää, ettei opetusministerin määräystä uskontotuntimäärän korottamiseksi tänä vuonna voitaisi toimeenpanna?

2. Kuulutteko niihin jäseniin, jotka yhtyvät kouluhallituksen viralliseen lausuntoon, jonka mukaan seminaarien uskontotuntimäärän lisääminen koituu kansakoulunopettajakasvatukselle ja seminaarilaitokselle vahingoksi?

Kouluneuvos Salmelaa

pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Te olette Kansakoululehden päätoimittaja. Onko tämä lehti kouluhallituksen äänenkannattaja? Pysyykö tämä lehti aina totuudessa?

2. Uskotteko voivanne tyydyttää isänmaallisen kansan toivomuksia kouluhallituksessa? Eikö uskonto pian häviä humanismin tieltä?

3. Te sanotte, että kouluhallitus on luvannut avustaa uskontopedagogisia kursseja. Hra Tarjanne sanoi, ettei enään avusteta, ja taas myöhemmin, että avustetaan. Mitä kouluhallitus oikein on päättänyt tästä asiasta ja kumman sanaan voidaan luottaa?

4. Peljätäänkö kouluhallituksessa, että nämät kurssit, joihin kerääntyy eniten osanottajia, voivat koitua herrojen suunnitelmille vaarallisiksi?

Elleivät arvoisat herrat katso voivansa vastata edellälueteltuihin kysymyksiin, sisältävät ne koko totuuden ja antavat oikean kuvan kouluhallituksesta. Ellei vastata, on meillä oikeus jatkaa esittelyä.

Kysyjä.

Onko tapahtunut törkeä rikos?

Armeijan liikekannallepanovarastoako törkeän lainvastaisesti "kyyditty"?

Avoin kysymys ent. puolustusministeri N i u k k a s e l l e.

1) Onko totta, että puolustusministerinä ollessanne viime kesäkuussa määräyksestänne on laittomasti Etelä-Pohjanmaalta Viipuriin kuljetettu Etelä-Pohjanmaalla säilytetty liikekannallepanoammusvarasto?

2) Onko totta, että tämä liikekannallepanovarasto on sen jälkeen useita päiviä saanut maata ilman vartiota Viipurin aseman ratapihalla tavaravaunuissa?

3) Onko totta, että tämä liikekannallepanovaraston laiton kuljetus on tapahtunut kaiken lisäksi valtion kustannuksella?

4) Tietääkö hra Niukkanen, joka on ollut useita kertoja puolustusministerinä, miten t ö r k e ä r i k o s tällainen teko on?

Isänmaallinen kansanaines vaatii tässä törkeässä asiassa pikaisen, selvän ja tarkan selvityksen.

Isänmaan ystävä.

Joko nyt?

Tietoomme on tullut, että Helsingissä on kommunistisen K o i t o n ja kommunistisen H e l s i n g i n T y ö v ä e n y h d i s t y k s e n talot, jotka viime kesänä suljettiin niitä omistavien yhdistysten maanpetoksellisen toiminnan takia, nyt jälleen viranomaisten luvalla avattu. Kysyttäessä syytä tähän, ovat viranomaiset ilmoittaneet, että koska omistaja on nyttemmin vaihtunut, niin on katsottu lainmukaiseksi antaa lupa talojen avaamiseen.

Kyllä kai on omistaja vaihtunut — ainakin paperilla. Meistä tuntuu kuitenkin, että herrat viranomaiset ovat pitäneet hiukan liikaa kiirettä. Tällaisia valekauppoja on helppo järjestää tai muuten vaihtaa yhdistyksen kommunistinen johtokunta sosialidemokraattiseen, ikäänkuin sillä tempulla olisi hyvitetty se maankavallustoiminta, mitä ennen on harjoitettu.

Aikovatko viranomaiset tällä toimenpiteellä ikäänkuin ohjata ja opastaa kaikkia muitakin kommunistisia yhdistyksiä luovuttamaan talonsa toisiin käsiin ja täten välttämään ja kiertämään sen oikeutetun rangaistuksen, johon heidän maanpetoksellinen toimintansa on vienyt?

Ernesti Hentusen konserttimatka.

Etelä-Pohjanmaalaisille

Täten suostun jättämään Rovaniemen jutun ajamatta ja sen [illegible] Ja koska se [illegible] Etel. Pohjanm. [illegible] niin [illegible] etten en halua [illegible] sillä [illegible] oikean asian edelle. Tämän minun [illegible] koska asia sillä järjestyy. [illegible] alkaen

E. Hentunen

"Totuuden Torven" ja "Minä ulvon"-lehtien toimittaja Ernesti Hentunen palatessaan Rovaniemeltä, missä hän oli murhapolttaja-kommunistein oikeusavustajana, joutui matkallaan kuulemaan monia vihellyskonsertteja. Varsinkin Lapuan asemalla oli voimakas konsertti, joka oli muodostettu monenlaisista soittimista — olipa joukossa vanha venäläinen "tanotorvikin". Seinäjoen asemalle tullessa Ernesti oli jo kypsä käsiteltäväksi ja anoi kirjallista käsittelyä, joka hänelle myönnettiinkin. Koska tunnemme Ernestin maailman suurimpana keljuilijana, niin olemme hankkineet tähän kuvan Ernestin omakätisestä lupauskirjasta. Se osoittaa, että hän on ollut hieman hermostunut sitä kirjoittaessaan. "Minä ulvon"-lehden toimittaja kirjoitettuaan tämän tunnustuskirjelmän II luokan makuuvaunussa, astui Seinäjoen asemasillalle ja päästi ilmoille valtavan ulvonnan — Apua, poliisi . . .

Joku huomautti yleisön joukosta ihmettelevälle poliisille, että "Minä ulvon"-lehden toimittaja reklameeraa lehteään. Poliisi kielsi sellaisen mainostuksen ja pakoitti Ernestin astumaan junaan, joka vei hänet Helsinkiin omiensa — kommunistien ja niiden apureiden luo.

Meistä tuntuu siltä, että on syytä varoittaa viranomaisia lähtemästä tälle tielle. Isänmaallinen kansanliike on sulkenut nämä maankavalluksen ahjot ja se kyllä pystyy ne pitämään kiinni. Eikö ole ehkä sittenkin viisaampaa, että viranomaiset huolehtivat itse tästä, ettei kansanliikkeen tarvitse toista kertaa sulkemisesta huolehtia.

E i o l e a i k a l i e h u t e l l a p u n a i s t a v a a t e t t a l i i k a a.

C a v e a n t c o n s u l e s!

19—ANNO

OMINI —30

ALISTAMAAN pimeätä Lapuaa
saapui kommuunisällien sakki.
Katso: jo tapahtui kaameaa,
rytäkässä repesi punainen takki.
Kädet ylös — jo vapisi
siellä myös edustaja **TABELLI.**

Viestit siitä kun maata ne halkoi,
valkoisen rintaman luonti alkoi.

RTTURI LEINONEN puhetta johti,
kun kokous punaista vaaraa pohti.
Kannatti joka ukko:
luotava Suomen on lukko!
Siitä sai Lapuan liike alun.
Arttupa, puolue tästä kun suuttui,
menetti hartahan halun
ja — Efialteeksi muuttui.

LJYPÄ lampussa paloi
Lapuan miesten, mut' kommuunat
kuorossa kiroa kiljuivat.
Valmiiksi päätöksen valoi
mielehen Lapuan **KULLERVON:**
selvähän tästä tehtävä on!

ÄNI TYÖN kun ärjyeli,
Moskovaksi motkotteli,
yönäpä jo muutamana
loppui lehden kiro, mana,
kiinni solmiutuu suu,
muruiks' kone murskautuu.

ALO, ASSER, advokaatti,
antoi kiitollisen aiheen,
loppupisteen piinaan saatti,
käänti kirjaan uuden vaiheen:
Sarliini kun avas uksen,
alkoi vaihe muilutuksen.

IEMINEN, yks' loistoeksemplaari,
punaupseer' ilman muuta
pihalle se lensi sirppifaari,
housut hävis rytäkässä,
kalsongeillaan kieri tässä.

ANNERIN VÄINÖ, — selvähän se
tuosta jo riutui ripulille.
Kommuunapainot kun suljettiin,
nosket ne nousivat kiihdyksiin:
maassa on kapina, sos.-dem. vain
tuntee, mikä on vaatimus lain.

ON BORN tää herra vapaa
hän paroonien tapaa
ain kulkee noudattain,
ei ymmärrä talonpoikaa,
mut' morjestaansa moikaa
hän Siltasaareen vain.

ERO-poika, alakertur "Suomenmaan"
eskonpuumerkkinsä paistamaan
pani myöskin Vihtoria vastaan,
koska puolue on ainoastaan,
joka tässä maassa rikuneeraa
sekä ensimäisnä eksisteeraa.

-KIRJAIN on suuri tuntematon
ja niin hän se **HELSINGIN**
SANOMATKIN on,
se kun myöskin sotki ja kenkkuili,
niin hymys jo itse kommuuni.
Tää keskustasuunnan hedelmä:
lait laatimatta jäi kesällä.

AKKILA nahkassaan tuta sen sai:
on Kuortaneen metsätiellä
yksinäisempää kuin Islanniss' kai,
eikä siellä herkkuja niellä,
vaikk' kuink' olis pormestari suuri,
kun on Leninin puolustusmuuri.

RANTING saapui meren takaa,
mielessänsä miete vakaa
kommunismi pelastaa.
Surkea on matkan tulos:
vihelletään maasta ulos,
Auranrannat raiun saa.

AVONIUS on laajamietteinen:
säilyy kommunismin henki,
Suomi-yhtiö sen on renki,
se ei väisty eessä valkoisten.
Tuokaa meille kaikki penninne,
niillä t. y:n talot rustaamme.

EKKALAN EINO aina ties
olla diktatuurin mies,
ennen urheilukuningas,
sitten punakellokas.
Vaikka "hoiperrella" koitti,
lopultapa "lahtar" voitti.

ÖTKÖ vaikk' oli ajomies,
Einon kohtalon sai jakaa,
Säätytalon lämmin lies
ei näet enää turvaa takaa.
Ei oo ajomiehen tarvis lyödä
hevosta, se mennä soitti
kohti linnaa, missä koitti
vapaa sapuska, mit syödä.

ALANDER, tuo urho jalo,
Wibeliusta koetti olla,
vaikkei suur' oo neronvalo,
poliittinen plus häll' nolla.
Sääli musiikin on korvaa,
kun ei vihellystä sorvaa
hienosyiseks' aariaksi;
tähän loppuu puna-flaksi.

TÅHLBERG luuli Lapuaa:
se on joku takamaa,
jääkärit jo unohti,
kuka heitä tuomitsi,
ilmaa kansanliike on,
suojaa presidentin nimi.
Kuinka kävi? Matka Joensuu
kuulumpi kuin retki moni muu.

RHO Konstantin Vilpitön **TOIVOLA**
istuu "Turun Sanomien" johdossa,
heiluu kynä, otsa hikoaapi,
kommunisti moni kruunun saapi.
Tosinhan se kansa "ruiskuttaa",
marttyyr'kruunun tässä itse saa,
Holstin neuvot täytyy aina muistaa:
vasemmiston tiellä tienstit luistaa.

rjö Räisänen — **SASU PUNANEN**
tunnette kai tään Robespierren,
käänteissänsä aina nokkela,
punaporvari kansan harteilla.
Vastalait kun tuli ilmi,
alkoi uusi rienausfilmi.
Työväen aatteiden itsekäs varas,
uuden kapinan lietsoja paras.
Liian lievästi sanottu sekin,
mut ehkäpä joskus tapaamme mekin.

SUUSLIIKKEET O.T.K:N
ryssältä viljaa varastoon
ostivat lisäksi kommuunakassain
ollen mieliksi aatteenmassain.
Saivatpa tuntea: akkunaa
yöllä jo sirpit koristaa.

IKKO on vielä Vilkastus,
ERICH, juutalaisherra suulas,
siinä se demoonipilkahdus,
kommuunamaan vielä Hamletti kuulas;
nyt hän vain välikyselee,
miksi ei hallitus hautaa jo tee.

ijoi, aijoi, niin haikeaa,
niin katkeraa ja vaikeaa!
Näin laulaa kommunismin ritarit
nuo sosiaaliset **demoonit.**
Kas kullakin ystävänsä
on niinkuin varpaassa känsä.

as, **ERNESTIPÄ** siihen hätähän
jo saapuu, itse **Hentunen,**
ei tiennyt itsekään kai hän,
kuin suuri punapentunen
Totuuden Torvesta kasvaa,
Rovaniemellä kun sitä rasvaa.

iljotiini" kansan tahdon
— esim. Hentusta kohtaan —
se sentään saa hien ohtaan,
ja pienemmäks suun vahdon.
On se SEINÄJOEN tunneli jotakin
tässä punalumouksessa,
eräänlaisessa "kumouksessa".
Se riittää Asserista Ernestihin.

Naiset ja vaalien velvoitus.

Valtakunnan päämiehen valitsijamiesvaalit ovat "pihaportin tällä puolen", ja vain askel, pari sen "tuolla puolella" on ratkaisu: "Kuka tulee valituksi Suomen presidentiksi?" — Kenet valkoinen Suomi nyt valitsee? — Ratkaisu on tärkeä, tärkeämpi kuin koskaan ennen. Ja sitä me naiset emme saa unohtaa!

Me ylitämme kiistan, arvelut ja arvostelut. Me emme takerru väittelyihin, me arvioimme vain sen mikä on meitä lähellä ja lähdemme siitä. — Me arvioimme kodin, kotoisen onnen, oman maailmamme, pienen rakkaan maailmamme ja punnitsemme milloin tämä säilyy: saanko sen kaiken pitää, kestääkö maailmani häviämättä? — Me löydämme vastauksen: "se kestää kunis' kestää kansani rauha, se säilyy kunis' säilyy kansani usko, sen pitää saan siks' kuin sen maahan lyö idän saasta, turma musta, ja kun taivaalla leimuaa taas punainen, verinen rusko."

Me tiedämme idän naapurimaan kodit, sen maahan lyödyt alttarit, sen katujen suuret laumat, kodittomien laumat ja me kuulemme sieltä äitien tuskan huutoja. Me tiedämme, että samaa tahtoi ja tahtoo isänmaaton kansa isänmaastamme. Ja että he olivat jo pitkälle tässä työssä onnistuneet. Mutta me tiedämme, sille tuli sulku, sen eteen astui Suomen isänmaallinen kansa. Mutta me tiedämme senkin, että tuo sulku pysyy tai hajoaa, että sen voimasta tai voimattomuudesta kantaa jokainen kansalainen vastuun. — Minkä vastuun kannat sinä Suomen nainen? — Äänestätkö isänmaan rakentajia vai hajoittajia valitsemaan valtakuntamme päämiestä?

Tarkista kantasi, punnitse elämän ikuiset arvot: kodin ja temppelin pyhyys, rauha ja kansojen veljeys, isänmaan vapaus ja sankarkumpujen äänetön velvoitus. Lastesi tulevaisuus, lastenlastesi onni ja heidän polkujensa puhtaus. — Kaiken sen on kommunismi maahan polkenut ja kaiken tuhonnut ja kaiken sen maahan polkee jokainen, joka ryssän ruplista myy isänmaansa, kaiken sen tuhoaa jokainen, joka tätä aatetta tieten tai tietämättään kasvattaa.

Tarkista kantasi. Älä punnitse puolueita, mittaa vain se mitta, millä mitataan sinun kotisi rauha ja onnellisuus!

Tarkista kantasi! — Älä takerru pikkumaisuuksiin, arvioi vain oman kantasi hinta isänmaan pienenä palana. Voitko siitä luopua? Ellet — tee parhaasi ja äänestä tulevissa vaaleissa isänmaan säilymistä tarkoittavia päämääriä puoltavia valitsijoita, niin silloin olet varma, että kansamme tulevaisuuden peräsimeen tarttuu myös isänmaan säilymistä puoltava mies.

Nais-ajomies.

FINIS FINLANDIAE — loppu Suomen,
ne huusi jo puriskevitsit.
No Lenin, kuinka on huomen?
Tääll' toiset on muodissa vitsit,
nyt SUOMESS' on tunnus:
kommunismiin käytiin kiin.
Tuloksen jo antoi punnus:
mene tekel upharsin,
köykäiseks' se havaittiin!

TUUTILULLA,
antaa vuoden tulla,
hiukan kun se mennä ehtii,
painokanne on mulla.
Kommunismiko lyöty?
Ryssän muistoko myöty?
Kunhan kevät lehtii,
hedelmä on syöty.
Ellei loppuun asti
kansa tietä rasti
Lapualta laskettua,
niin on surma meille,
mutta voitto heille.
Kansa, kaikkialta
näille Pohjan teille!

Ac— Ti— Vus.

Tervehdys Eestistä.

Kunnioitettu Aktivistin toimitus.

Suuri kiitos tässä arvoisesta lähetyksestänne (Aktivistin numerot 9—13). Suurta mielihyvää tunnen, että olen näin päässyt välittömään yhteyteen Lapuanliikkeen kanssa. Ensi vuodeksi tilaan Aktivistin —

Mielestäni ei voisi Lapuanliike loppua, eipä edes laimentua ennenkuin vapaa on Karjala ja Inkeri sekä luotu silta aina syrjääneihin ynnä mordvalaisiin saakka. Näitten suurien — sekä vääjäämättömien — tarkoitusperien saavuttamiseksi olisi välttämätöntä, että Lapuanliike muodostuisi heimojemme väliseksi s. o. heimojamme yhdistäväksi liikkeeksi. Olisi vallan välttämätöntä mielestäni, että samanlaisesta liikkeestä syttyisi Eestinkin kansa. Varsin suotavaa olisi, että Lapuanliike muodostuisi peruskiveksi Eestissä uudelle kansalliselle heräämiselle. Eletäänhän täällä tätänykyä aatteetonta harmaata materialistista aikakautta itsekukin vain omaa henkilöllistä etuaan silmälläpitäen. Mikäs olisikaan sen kauniimpaa kuin että samat aatteet samoina aikakausina elähdyttäisivät molempia — Suomen ja Eestin — kansoja. Oi jospa syttyisi kansanikin samasta aatteesta — sepä olisi suuremmoinen yhteissuomalainen aate — niin silloin itäisten heimojemme vapaus ei enää kauan häämöittäisi sinivuorien takana . . .

Riidaku, 25. 11. 30.

Suurimmalla kunnioituksella
PAUL HAAS.

Os. Rapla, Riidaku.
Eesti.

LAPUAN LIIKKEEN

RYIJYJÄ

valmistaa

LAPUAN KOTITYÖ

Ostamalla niitä kannatatte myöskin Lapuan liikettä.

Ryijyn koko 100 × 110 cm.
Hinta 350: —

L. L:n ryijy-tyynyjä. Hinta 200: —.

Lapuan Kotityö

AKTIVISTIT!

Äkää unohtako, että tärkeä ase kommunismia vastaan käytävässä taistelussa on AIKANSA TASALLA OLEVA LEHDISTÖ.

TILATKAA

AJAN SANA

Kansanliikkeen ainoa puolueista riippumaton päivälehti. — Tilattavana postista, Rautatiekirjakaupoista ja lukuisilta asiamiehiltä eri puolilla valtakuntaa.

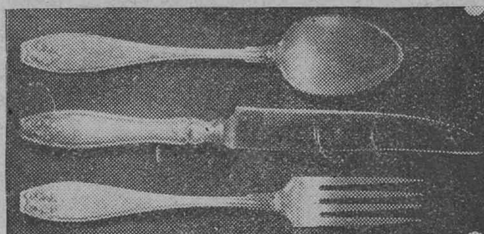
Tilaushinnat: 1/1 v. 150:—, 1/2 v. 80:—, 1/4 v. 43:— ja kuukaudelta 15:—.

TILAUS- JA ILMOITUSKONTTORI:
Helsinki, Bulevardi 12.

Allekirjoittanut tilaa Ajan Sanan 1/1 v. 1/2 v. 1/4 v. kuuk.

Nimi: ....

Osoite: ....

HUOMIO! HUOMIO!

Isänmaallisen innostuksen Muistoksi olemme suunnitelleet Suomalaisen alkuperäisen Hopealusikan muodon, joka on kiistämättä kaunein, luja ja käytännöllinen, ensiluokan työtä. Lusikoita on Ruoka-, Jäliste-, Tee-, Kahvi- y.m. lusikoita, niiden n:o on 11. Jälleenmyyjät Helsingissä ovat Kultasepät Oskar Lindroos OY., Lappalainen ja Lind, ovat antaneet nimeksi Oulun malli.

J. H. Pekuri. OULUN KULTASEPPÄ O.Y. Oulu.
Kirkkokatu 21 - Puhelin n:o 225

JAAKKO KEMPPAINEN

Puhelin 12 OULU Asemakatu 2

I-luokan
VAATTURILIIKE
Lajiteltu varasto koti- ja ulkomaan
KANKAITA
Turkiksia kaikista lajista.

Etelä-Pohjanmaan Pankki O.Y.

Pääkonttori LAPUALLA

SIVUKONTTORIT:

Helsingissä, Kauhavalla, Seinäjoella, Turussa, Voltissa ja Ylihärmässä.

Talletuskorko 6 kuukauden irtisanonta **8 %**

Juoksevantilin korko **6 %**

(Sanomalehtileikkeleitä päivälehdistä)

Huom!

Sen näkkileivän valmistuksessa, joka sai viime messujen laatukilpailussa

KULTA-MITALIN

ei käytetä, eikä ole käytetty, venäläistä viljaa!

*

"Ja mitä tulee siihen seikkaan, mistä tätä venäläisviljasta vapaata leipää on saatavissa, pyytää SUOMEN HÖYRYLEIPOMO OY. edelleen ilmoittaa, että sitä on saatavissa kaikkialla samaan hintaan kuin muidenkin leipätehtaitten tuotteet . . ."

(Ote vieressä kuvatusta sanomalehtikirjoituksesta)

SUOMEN HÖYRYLEIPOMO OY. **HELSINKI Suomen Vanhin Leipätehdas**

Kokkola 1931. Sanomalehti O.Y. Kokkolan Kirjapaino.